

Ta grep nå for å unngå at pensjonspotten din blir langt lavere enn

DISSE SPISER AV

**PENSJONS-
EKSPERT:**
Alexandra
Plahte.

3 GREP FOR Å PÅVIRKE EGEN PENSJON

1 Samle pensjonskapitalbevisene på et felles bevis. Hvor mange bevis du har, kan du finne på www.norskpensjon.no. Der vil du også se hos hvilke leverandører du har de ulike bevisene dine.

2 Ta Gebyrsjekken på www.finansportalen.no. Finn ut hvilken leverandør som har laveste kostnader både på administrasjonskostnad, (fast kostnad) og forvaltningskostnad. Husk at enkelte leverandører har et fast administrasjonsgebyr. Andre leverandører har 0 i administrasjonsgebyr. Alle har forvaltningskostnad – så pass på at du ikke velger for høye forvaltningskostnader.

3 Ta risiko på de oppsparte pengene – i alle fall hvis du har mer enn sju år igjen til du skal bruke pengene til pensjon. Velg gjerne indeksfond, og gjerne globalt. Da får du både lavest mulig forvaltningskostnad og du får spredd risikoen ved å velge globalt fond. Dersom du har litt mer interesse i sektorer eller områder, så kan du være mer aktiv. Viktigst er at du velger høy aksjeandel dersom sparehorisonten er relativt lang. Jo høyere avkastning du får, desto mer kapital vil du få til pensjon.

Kilde: Beate Fahre

**PENSJONS-
EKSPERT:**
Kasper Gisholt.

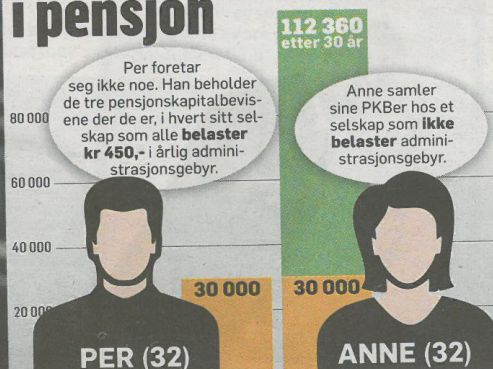

**PENSJONS-
EKSPERT:**
Beate Fahre.

**FORHAND-
LINGSJEF:** Nina
Møglestue.

Så mye mer kan du få i pensjon

FORUTSETNINGER:

Anne og Per har tre pensjonskapitalbevis hver. Nettoavkastningen i fondene er den samme for Anne og Per, 4,5% årlig. I prinsippet kan også fondene ha vært de samme (inkl. samme risiko). Pers totale nettoavkastning blir 0% per år, fordi hele hans avkastning går med til å betale administrasjonsgebyr på 4,5% (kr 450,- per år per avtale).

Kilde: Finansportalen/Forbrukerrådet

2019 Dagbladet Kjell Erik Berg

Millioner av pensjonskroner går bort i ekstragebyrer

Tekst: MERETE LANSEND
mel@dagbladet.no

Skifter du jobb i dag, blir du meldt ut av pensjonsordningen der du slutter, og inn i pensjonsordningen til din nye arbeidsgiver. Du starter opptjeningen på nytt, også selv om arbeidsgiver har lik pensjonsordning som den gamle.

Dersom du hadde innskuddspensjon hos tidligere arbeidsgiver, får du med deg et pensjonskapitalbevis som viser hvor mye kapital du sparte opp i ordningen.

Arbeidstakeren må selv betale pensjonsleverandørene for å passe på pengene som er tjent opp hos tidligere arbeidsgivere i pensjonskapitalbevis. Pensjonsleverandørene tar seg betalt gjennom faste årlige administrasjonsgebyr, og gjennom forvaltningshonorarer.

Men så mange som to av tre nordmenn vet ikke hva de betaler i gebyrer, viser

tall fra Finansportalen, en tjeneste fra Forbrukerrådet.

For mange kan det årlige administrasjonsgebyret utgjøre over 4,5 prosent av sparesaldo.

Totalt tar selskapene inn 300 millioner kroner årlig i administrasjonsgebyrer bare på pensjonskapitalbevis, ifølge tall fra Finansportalen.

Sårbare kunder

– Det er utrolig mye som går bort i unødvendige administrasjonsgebyrer på pensjonskapitalbevis. Dette taper mange forbrukere tusenvis av kroner på. Det synes vi er veldig synd, sier Kasper Gisholt, pensjonsansvarlig for Finansportalen i Forbrukerrådet.

– Vi gjorde et konservativt anslag for to år siden, og landet på ca. kr 300 millioner kroner per år. Vi tok utgangspunkt i en masteroppgave fra Norges Handelshøyskole, sier han.

Finansdepartementet opererer med

et mye høyere anslag i sitt ferske høringsnotat om pensjonskonto: Ca. 800 millioner kroner.

– Uansett er det snakk om mye penger som forsvinner fra arbeidstakernes pensjonskonto og rett inn i leverandørenes lomme, sier Gisholt.

Hvert tredje pensjonskapitalbevis har en saldo på kr 10 000 kroner eller mindre.

– Dette viser jo at veldig mange pensjonskapitalbevis er svært sårbare for faste administrasjonsgebyr. 450 kroner utgjør for eksempel 4,5 prosent av 10 000 kroner. Hvis du først blir trukket 4,5 prosent av saldo hvert år, skal det veldig mye til for at saldoen ikke skal synke fra år til år, sier Gisholt.

Stor variasjon

I løpet av året kan løsningen være her: En individuell pensjonskonto som samler all pensjon du sparer opp gjennom ulike arbeidsforhold. Forslaget om en egen

«pensjonskonto» har vært på høring i 2018, og en lovproposisjon ble lagt frem for Stortinget før jul.

Formålet med en pensjonskonto er å gi den enkelte bedre oversikt over og større påvirkning på hos hvem og hvordan midlene plasseres – og unngå mange gebyrer.

– Frem til en pensjonskonto faktisk er på plass, vil det fortsatt være slik at mange betaler altfor mye i unødige gebyrer på pensjonskapitalbevisene sine. Det er stor variasjon på kostnadene og det er ingen grunn til å la de grådigste pensjonsleverandørene fortsette å ta seg godt betalt i form av høye administrasjonskostnader, sier Alexandra Plahte, uavhengig rådgiver hos Gabler, Steenberg & Plahte.

Mye å hente

Allerede nå kan du samle alle dine pensjonskapitalbevis hos én leverandør – og velge en med lave gebyrer.

Forbrukerrådet lanserte i 2017 Gebyr-

dvendig.

DIN PENSJON

TEMA

Pensjon

HERMAN ER PÅ JOBBJAKT

Ved nyttår ble Herman Gjeitanger (26) oppsagt fra jobben i Orkla Foods, etter å ha vært ansatt som butikksjef i seks år. Han får med seg oppspart pensjon i et pensjonskapitalbevis og er opptatt av å velge en pensjonsleverandør med lave gebyrer.

– Jeg som er såpass ung, risikerer at mye av pensjonen blir spist opp av gebyrer før pengene kommer i min lomme. Dermed gjelder det å være bevisst på hvor pengene mine er plassert.

Nå er han på utkikk etter ny jobb. Gjeitanger har drevet med organisasjonsarbeid både som tillitsvalgt i YS-forbundet Negotia og tidligere i FrpU, og ser ikke bort ifra at han ender opp med å jobbe for arbeidstakeres rettigheter når oppsigelsestiden går ut i Orkla Foods. Han ønsker seg en pensjonskonto som følger ham gjennom hele karrieren, og håper en slik ordning kommer på plass i løpet av 2019. Foto: Christian Roth Christensen

sjekken på finansportalen.no, som viser folk hva de betaler for å være kunde hos pensjonsselskaper – og hva de kan spare. Nina Møglestue, forhandlingsjef i YS-forbundet Negotia, tror altfor få er klar over hva de betaler i kostnader til pensjonsleverandørene – og hvordan de selv kan påvirke egen pensjon.

– Det er liten bevissthet blant arbeidstakere om hva det kostet å forvalte verdidokumentene du sitter igjen med når du slutter i en jobb, dette er et tema som er underkommunisert. Mange eier personskapskapitalbevis som de ikke vet verdien av, sier hun.

For komplisert

Møglestue mener det ikke er noen tvil om at den enkelte har mye å hente på å velge pensjonsleverandør selv, ikke bare følge arbeidsgivers valg og la pensjonen bli forvaltet hos dem som tar seg best betalt.

– Folk flest sliter generelt med å forhol-

de seg til kompliserte beslutninger som pensjonssparing, fastslår Trond M. Døskeland, professor i økonomi ved Norges Handelshøyskole (NHH).

– Pensjon er komplisert, og de færreste av oss har noen særlig forståelse av eller oversikt over hva pensjonsreglene betyr for oss.

Dermed klarer vi heller ikke å ta gode valg, sier han.

Pensjonskonto er et steg i riktig retning, mener Døskeland. Først og fremst blir det mer transparent hva man egentlig betaler pensjonsleverandøren for å forvalte pensjonspengene.

«MANGE EIER PERSONSKAPITALBEVIS SOM DE IKKE VET VERDIEN AV.»

NINA MØGLESTUE, forhandlingsjef Negotia

Pensjonskonto åpner også muligheten for stordriftsfordeler, blant annet ved at fagforeningene kan forhandle frem lavere forvaltningskostnader for svært mange arbeidstakere kollektivt.

God avkastning

Det er et håp om at ansatte skal få en større bevissthet rundt pensjonssparing og har hos tidligere og nåværende arbeidsgiver. Blant annet er det viktig – for å få en god pensjon – at du får en bra avkastning på pensjonsmidlene, sier pensjonsekspert Beate Fahre.

Hun illustrerer her hvor stor betydning det kan få for pensjonen din om du må betale mye for plasseringen av sparepengene dine:

Dersom du har vært ansatt hos samme arbeidsgiver i mer enn 12 måneder, hatt en lønn på 450 000 i lønn og et pensjonsskudd på 2 prosent av lønn over 1G, vil du etter ett år ha en saldo på ca. 7300 kroner, dersom avkastningen på

– EI MELKEKU FOR FINANSBRANSJEN

– Pensjonskapitalbevis er blitt ei melkeku for de fleste aktørene innen innskuddspensjon, mener Torun Wahl, administrerende direktør i KLP Bedriftspensjon.

KLP er ett av selskapene som kommer best ut i Forbrukerrådets «gebyrsjekk», med 0 kroner i administrasjonsgebyr. Det gjør også tre andre leverandører: Skagenfondene, Duvi og Nordnet.

Høyest administrasjonsgebyrer har Gjensidige, Landkreditt og Sparebank 1: over 4,5 prosent i gebyr på et pensjonskapitalbevis på 10 000 kroner. Store aktører som Storebrand og DNB tar henholdsvis 2 prosent og 1 prosent i administrasjonsgebyr for samme saldo.

– Det er ikke så krevende å forvalte pensjonskapitalbevis at det bør være nødvendig å ta årlige administrasjonskostnader. Vi i KLP er opptatt av at avkastningen kommer kundene til gode og ikke forsvinner i kostnader, sier Wahl.

Hun sier at fondsforvaltere ikke tar årlige administrasjonskostnader av dem som sparer i fond.

– Det er vanskelig å sammenlikne fondssparing og forvaltning av pensjonskapitalbevis direkte, mener Tom Staaavi, informasjonssdirektør i Finans Norge.

– Regelverket og behandlingen av pensjonskapitalbevis er mer omfattende enn for fondssparing.

Lovverket definerer derfor at eier av pensjonskapitalbeviset skal dekke administrasjonskostnader og forvaltningskostnader, sier han.

– Prisingen av disse tjenestene skjer i markedet, og det er mange forhold som påvirker det. Men en konsulentrapport fra 2014 viste at det norske tjenestepensjonsmarkedet er det mest kostnadseffektive i Norden, sier Staaavi.

innskuddet mens du var ansatt, var på 6 prosent.

Hvis pensjonskapitalbeviset du får når du slutter blir utstedt i et av selskapene som har fast administrasjonsgebyr på 460 kroner, vil årlig administrasjonsgebyr første år utgjøre 6,32 prosent av saldoen – uavhengig av størrelsen på pensjonskapitalen som du får med deg. Er avkastningen fortsatt 6 prosent, (etter fratrekk av forvaltningskostnader), vil årlig fast administrasjonskostnad være høyere enn avkastning, slik at saldoen hvert eneste år blir redusert. Etter 30 år vil saldoen på 7300 være redusert til ca 6600 (i 2019-kroner).

– Og dette er før forvaltningskostnaden er trukket ut.

– Flytter du beviset til en leverandør med 0 i administrasjonsgebyr, vil saldoen etter 30 år istedet være nesten

42 000 (2019-kroner) etter 30 år dersom avkastningen hadde vært 6 prosent etter fratrekk av forvaltningskostnaden.